

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bona Volvntas Optimæ Consentiens. Seu De Sequendo In Omnibus Ductu Providentiæ Diviniæ

Foullon, Jean E.

Leodii, 1657

VII. Testimonium ab aspectabili mundo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54992](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54992)

fui cognitione, ex conversionibus fortunarum, DEUM motorem ratiocinando cogantur agnoscere. Tres itaque Providentiæ Divinæ demonstratores & magistros habemus singuli, Mundum majorem, Mundum minorem, Mundum civilem. Mundum majorem vocamus, ad spectabile Universum ex plurimis partibus concorditer inter se discordibus compositum. Mundum minorem *μικρόκοσμον* olim philosophi hominem vocavere, quia corporis structurâ, animique conditione, rerum cæterarum quoddam est compendium. Mundum civilem populorum ac nationum fortunam dicimus, per pœnas ac præmia, per prospera & adversa fluctuantem. Quisquis intelligentiæ expers non est, ex ternis hisce argumentis, DEI Potentiam conditricem, Providentiam reatricem, Benignitatem altricem non potest non agnoscere.

VII. Si concentum musicum, lyræ-
Testimonium ve scitè percussæ sonum audie-
ab aspecta- ris, modulatorem licèt lyri-
bili mundo. cæ non intueare, ex cantu nihilomi-

nus intelliges. Si navem inter fluctus
ferri videas; passis modò velis, modò
contractis; nunc recto cursu, nunc ad vi-
tandos scopulos deflexo; etsi gubernato-
rem aspicere nequas, regere tamen non
dubites. Si civitatem pulchrè ordina-
tam, aciem in cuneos dispositam spectes,
statim conficias, magistratûs & Imperato-
ris opus esse, licèt operantes non videris.
Phidias, aliûsve artifex sculpendi eximius,
quamvis absens, ex suis cernitur operibus,
inquit Athanasius lib. I. contra Gentes.
Eundem in modum DEUS, ex se corpo-
reis oculis inaspectabilis, agnoscitur ta-
men ac cernitur ex partium Universi dis-
positione pulcherrima, sapientissima agi-
tatione, concentu elegantissimo. Quod
de creatore rerum dixit D. Augustinus
lib. II. de Civitate cap. 4. idem de creatu-
rum conservatione dicendum est: *Exceptis
propheticis vocibus, mundus ipse ordinatissima
sua mutabilitate & mobilitate, & visibilium
omnium pulcherrima specie, quodammodò ta-
citus & factum se esse, & non nisi à Deo ineffa-
biliter atque invisibiliter magno, & ineffabili-*

ter atque invisibiliter pulchro, fieri se potuisse
 proclamat. Insonat undique auribus nostris
 vox clamantis mundi: ingeruntur undique
 oculis radii divinæ lucis. Unde illæ Orato-
 ris Christiani voces, Minutii Fælicis in
 Octavio: *Quid potest esse tam apertum, tam
 confessum, tamque perspicuum, cum oculos in
 calum sustuleris, & quæ sunt infra citràque
 lustraveris: quàm esse aliquod Numen præ-
 stantissimæ mentis, quo omnis Natura inspi-
 retur, moveatur, alatur, gubernetur?*

VIII. *Deum ho-
 mo agnoscit
 ex se.* Jam si homo ab Universi con-
 templatione ad semetipsum co-
 gitationes suas reflexerit; si cor-
 pus suum, animamque nosse
 cœperit; si se esse, vivere, intelligerèque
 intellexerit? Tum verò fieri nequit, ut
 gradum non faciat ad conditorem suum ac
 moderatorem DEUM. Quo cognito, si
 non solùm bonæ intelligentiæ, sed etiam
 bonæ voluntatis erit, conditoris sui ac
 moderatoris malet esse quàm suus, & ab
 illo in omnibus pendere potius eliget
 quàm à se. Multis certè Infidelibus id
 contigisse reor, quod de se Hilarius, li-